

UNIT MOTIVES

της
die Wolke
art group

1-2-8 Απριλίου 2017
Vitruvian Thing

Πρόγραμμα

1. **Piano Concerto - movement II: lento e deserto (1985 - 1988)**

Χορογραφία - ερμηνεία: Μαρία Πίσιου

Το κομμάτι αυτό για πιάνο και μειωμένου μεγέθους ορχήστρα, που περιλαμβάνει ασυνήθιστα όργανα όπως οκαρίνα, φουσαρμόνικα, και σφυρίχτρα, είναι αντιπροσωπευτικό της τελευταίας περιόδου του Ligeti. Αποτελεί πολύ καλό παράδειγμα χρήσης πολυρυθμών και επανάληψης, παρ'όλη την υποτονική και φαινομενικά άμετρη αίσθησή του.

Η πειραματική ρυθμική αγωγή του έργου αποτέλεσε και κομβικό σημείο για τη δημιουργία του κινητικού χάρτη που χρησιμοποιήθηκε σε αυτήν τη χορογραφική προσέγγιση, όχι τόσο συστηματικά όσο περισσότερο σαν αίσθηση που πληροφορεί το τελικό αποτέλεσμα.

2. **Lontano (1967)**

Χορογραφία - ερμηνεία: Φένια Χατζάκου

Lontano στα Ιταλικά σημαίνει μακριά, ή απομακρυσμένα. Το κομμάτι αποτελεί την προσπάθεια του συνθέτη να δημιουργήσει την προοπτική μιας μεγάλης απόστασης, από όπου τα μεγάλα αντικείμενα φαίνονται μικρά, οι δυνατοί ήχοι ακούγονται ήσυχοι, και τα δυνατά φώτα χαμηλότερα.

Η χορογραφική προσέγγιση αποτελεί μια αναζήτηση κινητικού λεξιλογίου που να μπορεί να αντανakλά τις ηχητικές ποιότητες όπως αυτές προκύπτουν στο κομμάτι, όπως και μια λογική οργάνωσή του που να εξερευνά τις σχέσεις απόστασης, τις μεταβάσεις από το ομιχλώδες στο διαφανές.

3. **Poème Symphonique (1962)**

Χορογραφία: Στέλλα Μαστοροστέριου | **Ερμηνεία:** Φαίδρα Χαραλαμπίδου

Το κομμάτι είναι αποτέλεσμα της γνωριμίας του συνθέτη με το κίνημα *Fluxus*. Η χρήση 100 μετρονόμων σε διαφορετικές ταχύτητες και κουρδίσματα αποτελεί κριτική στις μουσικές ιδεολογίες της εποχής, ενώ ταυτόχρονα είναι ένα από τα σαφέστερα πολυρυθμικά πειράματα του Ligeti.

Όπως οι μετρονόμοι ένας ένας εξαντλούν το κούρδισμά τους και σταματούν, κάνοντας το κομμάτι αραιότερο, έτσι και η χορογραφία ακολουθεί με μια αντίστοιχη μείωση, όχι της έντασης, αλλά της πολυπλοκότητας της κίνησης: από ένα κινητικό χάος καταλήγει σε καθαρότερη, αυστηρότερη ποιότητα.

Η υλοποίηση του κομματιού που ακούγεται στην παράσταση είναι ψηφιακή, με τη χρήση της γλώσσας προγραμματισμού *Supercollider*, και έγινε ειδικά για την παράσταση από τον Dani Joss.

4. Ramifications (1968-1969)

Το σύνολο των 12 εγχόρδων χωρίζεται σε 2 ομάδες, όπου η μια είναι κουρδισμένη ένα *τέταρτο του τόνου* ψηλότερα από την άλλη. Δημιουργείται μια άμορφη μάζα ήχου, όπου η μια ομάδα είναι σαν να προσπαθεί να “ξανακουρδίσει” την άλλη.

Μέρος I: Χορογραφία - ερμηνεία: Εύη Τζώρτζη

Η ερμηνετική προσέγγιση αντανακλά τη διττή εσωτερική οργάνωση του κομματιού, με δυνάμεις αντίθετες να ορίζουν την κίνηση από την αρχή ως το τέλος, τα αποτελέσματα — ή συνέπειες — των οποίων σκιαγραφούνται σαν τις διακλαδώσεις ενός δέντρου, ή ενός νεύρου.

Μέρος II: Χορογραφία - ερμηνεία: Κατερίνα Ταϊτζόγλου

Δύο υλικά και τρία γεωμετρικά σχήματα λειτουργούν ως οπτικός παραλληλισμός της ηχητικής συνθήκης του έργου, με δεδομένο ότι οι μουσικοί καλούνταν να είναι τοποθετημένοι πολύ κοντά μεταξύ τους, ώστε να ξεχωρίζουν το κατά δύναμη λιγότερο.

5. Artikulation (1958)

Χορογραφία - ερμηνεία: Μαργαρίτα Συμεωνίδου

Ένα από τα μόλις τρία κομμάτια ηλεκτρονικής μουσικής που έγραψε ο Ligeti, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Κολωνία, στα στούντιο του WDR, όπου ξεκίνησε η ιστορία της ηλεκτρονικής μουσικής.

Το έργο είναι δομημένο σαν μια τεχνητή γλώσσα, με ερωτήσεις, απαντήσεις, υψηλές και χαμηλές φωνές, και ποικιλία γλωττικών ήχων, με τη διαλογική του οργάνωση να αποτελεί την αφετηρία της χορογραφίας.

6. Atmosphères (1961)

Το κομμάτι απορρίπτει μέτρο και μελωδία, και χρησιμοποιεί πυκνές υφές που επιτυγχάνονται με την τεχνική της μικροπολυφωνίας, με αποτέλεσμα τη δημιουργία στατικών, εκτεταμένων ηχητικών μαζών.

Μέρος I: Χορογραφία: Βίκυ Αγγελίδου | **Ερμηνεία:** Βασιλική Καπετανάκη

Ένα παιδικό όνειρο του Ligeti, όπου βρέθηκε εγκλωβισμένος σε ένα δωμάτιο γεμάτο με πυκνούς ιστούς που αντιδρούσαν σε κάθε, σύντομη, απόπειρα απόδρασης, αποτέλεσε τόσο την έμπνευσή του για τις συνθετικές τεχνικές του κομματιού, όσο και εστιακό σημείο της χορογραφίας.

Body painting: Dean Μαυρίδης, Σόνια Κεχαγιά

Μέρος II: Χορογραφία - ερμηνεία: Μαρία Γαρέφη

Η κίνηση εξερευνά τη φαινόμενη μακροσκοπική στασιμότητα, όπως προκύπτει εσωτερικά από πολλαπλές σύνθετες ηχητικές κινήσεις, άλλοτε ενισχύοντας τις φυσικές τάσεις της μουσικής, άλλοτε ακολουθώντας ή και αντιδρώντας σε αυτές.

Photo: © 2000 Kimmo Mántylá

Ο György Ligeti (1923 — 2006) είναι ένας από τους σημαντικότερους *avant-garde* συνθέτες του δεύτερου μισού του 20^{ου} αιώνα. Γεννημένος στην Τρανσυλβανία, περιοχή στα σύνορα Ουγγαρίας και Ρουμανίας, θεωρείται μαζί με τους Boulez, Berio, Stockhausen, Cage, και Ξενάκη, ως ένας εκ των πιο καινοτόμων και προοδευτικών προσωπικοτήτων της εποχής του.

Στις πρώτες του δουλειές επηρεάστηκε έντονα από τους Bartók και Kodály. Με τα κομμάτια **Apparitions** (1959) και **Atmosphères** (1961), εισήγαγε μια μέθοδο που χρησιμοποίησε χρωματικά συμπλέγματα-συγχορδίες χωρίς καθόλου συμβατική μελωδία, τονικό ύψος, και ρυθμό, τα οποία αντιθέτως αναπτύσσονταν ως χροιές και υφές, παρουσιάζοντας νέες ηχοχρωματικές δυνατότητες. Ο συνθέτης ονόμασε αυτή τη μέθοδο “**μικροπολυφωνία**”, χρησιμοποιώντας τη σε πολλά ακόμα έργα του αυτής της περιόδου, όπως **Lontano**, **Lux Aeterna**, και **Requiem**.

Η όπερά του **Le Grand Macabre** (1974-77) σηματοδοτεί μια αλλαγή στο ύφος γραφής του συνθέτη, επανεισάγοντας τονικά και τροπικά στοιχεία. Επηρεασμένος από ετερόκλητες πηγές που εκτείνονται από την πολυρυθμία της υποσαχάριας Αφρικής ως τη fractal γεωμετρία, δημιουργεί τα έργα της τελευταίας περιόδου του όπως **Horn Trio**, **Piano Concerto**, και **Σπουδές (Études) για πιάνο**, μεταξύ άλλων.

Είναι ιδιαίτερα γνωστός από τη χρήση των έργων του στον κινηματογράφο από τον Stanley Kubrick, αλλά και από τους Martin Scorsese και Michael Mann.

Χορογραφική επιμέλεια, καλλιτεχνική διεύθυνση: Δροσιά Τριαντάκη
Τεχνική υποστήριξη (ήχος/φώτα), επιμέλεια κειμένων: Dani Joss
Graphic Design: Αλίκη Ιωσαφάτ — Μουσικός σύμβουλος: Θανάσης Ζλήκας
Παραγωγή: 2017 Die Wolke art group | Vitruvian Thing (die-wolke.org | vt.die-wolke.org)